

1

Współczesne teorie socjologiczne

wybór i opracowanie

Aleksandra Jasińska-Kania

Lech M. Nijakowski

Jerzy Szacki

Marek Ziółkowski

Wydawnictwo Naukowe
SCHOLAR

Współczesne
teorie
socjologiczne

1

Współczesne teorie socjologiczne

wybór i opracowanie

Aleksandra Jasińska-Kania

Lech M. Nijakowski

Jerzy Szacki

Marek Ziółkowski

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2006

Redaktor prowadzący: *Łukasz Żebrowski*

Redakcja: *Elżbieta Staśkiewicz, Bogdan Baran, Maria Magdalena Michalska, Eliza Otto*

Korekta: *Agnieszka Latała, Joanna Mueller, Claudia Sochnacka-Gonzalez,
Paweł Uszyński*

Copyright © 2006 for the Polish edition by Wydawnictwo Naukowe „Scholar”
Spółka z o.o., Warszawa

Noty Copyright dla wydań oryginałów patrz s. 1213 (t. 2)

Wydanie pierwsze

ISBN 83-7383-221-1

ISBN 978-83-7383-221-3

Podręcznik akademicki dotowany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej publikacji nie może być powielana ani rozpowszechniana za pomocą urządzeń elektronicznych, mechanicznych, kopiujących, nagrywających i innych bez uprzedniego wyrażenia zgody przez wydawcę.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, or transmitted, in any form or by any means, electronically or mechanically, including photocopying, recording or any information storage or retrieval system without prior permission from the publisher.

Wydawnictwo Naukowe „Scholar” Spółka z o.o.
ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa
tel./fax 022 826 59 21, 022 828 95 63, 022 828 93 91
dział handlowy: 022 635 74 04 w. 219 lub jw. w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl; scholar@neostrada.pl
<http://www.scholar.com.pl>

Sprzedaż wysyłkową dla odbiorców indywidualnych prowadzi
Księgarnia Naukowa RESURSA
ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa
tel./fax 022 828 18 16
e-mail: info@resursa.com.pl
<http://www.resursa.com.pl>

Skład i łamanie: WN „Scholar” (*Jerzy Łazarski*)
Druk i oprawa: Drukarnia Wydawnictw Naukowych w Łodzi

k>2 188269

k.3/07

Spis treści

TOM I

Od Wydawcy	13
Teoria socjologiczna początku XXI wieku – <i>Marek Ziółkowski</i>	15
 I. WIZJE TEORII SOCJOLOGICZNEJ	
<i>George C. Homans</i>	
Stan obecny teorii socjologicznej	
– tłum. Anna Zawadzka i Włodzimierz Derczyński	33
 <i>Steven Seidman</i>	
Koniec teorii socjologicznej: ponowoczesna nadzieja	
– tłum. Anna Zawadzka i Włodzimierz Derczyński	44
 <i>Jeffrey C. Alexander</i>	
Zasadność teorii socjologicznej: dlaczego końca nie widać	
– tłum. Samanta Stecko	56
Bibliografia	63
 II. TEORIE ZACHOWANIA I WYMIANY SPOŁECZNEJ	
Wstęp – <i>Aleksandra Jasińska-Kania</i>	67
 <i>George C. Homans</i>	
Podstawowe procesy społeczne – tłum. Jan Olbrycht	72
 <i>Peter M. Blau</i>	
Wymiana społeczna – tłum. Dariusz Niklas	82
 <i>Peter M. Blau</i>	
Wartości pośredniczące w wymianie w strukturach złożonych	
– tłum. Włodzimierz Derczyński i Anna Zawadzka	93
 <i>Michael J. Lovaglia</i>	
Sieciowa teoria wymiany – tłum. Joanna Heidtman	107
Bibliografia	130

III. TEORIA RACJONALNEGO WYBORU

Wstęp – Aleksandra Jasińska-Kania.	135
<i>Mancur Olson</i>	
Dobra publiczne i problem „pasażera na gapę” – tłum. Jacek Haman	138
<i>James S. Coleman</i>	
Perspektywa racjonalnego wyboru w socjologii ekonomicznej – tłum. Mikołaj Jasiński.	145
<i>Michael Hechter, Satoshi Kanazawa</i>	
Teoria racjonalnego wyboru a socjologia – tłum. Jacek Haman.	164
Bibliografia	181

IV. SOCJOBIOLOGIA I PSYCHOLOGIA EWOLUCYJNA

Wstęp – Jerzy Szacki.	193
<i>Pierre L. van den Berghe</i>	
Łączenie paradygmatów: biologia i nauki społeczne – tłum. Barbara Szacka.	197
<i>Richard D. Alexander</i>	
Ewolucja ludzkiej psyche – tłum. Jakub Szacki.	211
Bibliografia	226

V. STRUKTURALIZM LINGWISTYCZNY

Wstęp – Marek Ziółkowski.	229
<i>Claude Lévi-Strauss</i>	
Pojęcie struktury w etnologii – tłum. Krzysztof Pomian.	231
<i>Claude Lévi-Strauss</i>	
Trójkąt kulinarny – tłum. Stanisław Cichowicz	247
Bibliografia	256

VI. INTERAKCJONIZM SYMBOLICZNY I TEORIE INTERAKCJI

Wstęp – Marek Ziółkowski.	259
<i>Herbert Blumer</i>	
Implikacje socjologiczne myśli George’a Herberta Meada – tłum. Dariusz Niklas.	262
<i>Ralph H. Turner</i>	
Koncepcja siebie w interakcji społecznej – tłum. Mirosława Maroży.	272
<i>Barney G. Glaser, Anselm L. Strauss</i>	
Konteksty świadomości i interakcja społeczna – tłum. Aleksander Manterys	285

<i>Erving Goffman</i>	
Porządek interakcyjny – tłum. Aleksander Manterys	293
<i>Erving Goffman</i>	
Charakterystyka instytucji totalnych – tłum. Zbigniew Zwoliński	316
<i>Erving Goffman</i>	
Pierwotne ramy interpretacji – tłum. Marek Ziółkowski	336
<i>Erving Goffman</i>	
Klucze i stosowanie kluczy – tłum. Sebastian Szymański	348
Bibliografia	359
VII. TEORIE SYSTEMU I FUNKCJONALIZM	
Wstęp – Marek Ziółkowski	363
<i>Robert K. Merton</i>	
Paradygmat analizy funkcjonalnej w socjologii	
– tłum. Jerzy Wertenstein-Żuławski	366
<i>Talcott Parsons, Edward A. Shils, James Olds</i>	
Kategorie orientacji i organizacji działania – tłum. Julian Kutyla	376
<i>Talcott Parsons</i>	
Spółczeństwo: spojrzenie ewolucyjne i porównawcze	
– tłum. Aleksander Manterys	383
<i>Talcott Parsons, Neil J. Smelser</i>	
Funkcjonalne zróżnicowanie społeczeństwa – tłum. Alina Bentkowska	390
<i>Kingsley Davis, Wilbert Moore</i>	
O niektórych zasadach uwarstwienia – tłum. Dariusz Niklas	404
<i>Niklas Luhmann</i>	
Pojęcie społeczeństwa – tłum. Jan Winczorek	414
<i>Dirk Baecker</i>	
Dlaczego systemy? – tłum. Maciej Gdula	425
<i>Jeffrey C. Alexander</i>	
Siła utopii i utopia naprawy obywatelskiej – tłum. Przemysław Sadura	437
Bibliografia	445
VIII. TEORIE KONFLIKTU I TEORIE WŁADZY	
Wstęp – Marek Ziółkowski	451
<i>Ralf Dahrendorf</i>	
Teoria konfliktu w społeczeństwie przemysłowym – tłum. Antoni Z. Kamiński	454

Lewis A. Coser	
Społeczne funkcje konfliktu – tłum. Antoni Z. Kamiński	478
Randall Collins	
Konfliktowa teoria stratyfikacji – tłum. Przemysław Sadura	482
Steven Lukes	
Władza w ujęciu radykalnym – tłum. Andrzej Wańkiewicz	502
Michel Foucault	
Trzy typy władzy – tłum. Małgorzata Kowalska	512
Michel Foucault	
Wiedza i władza – tłum. Bogdan Banasiuk i Krzysztof Matuszewski	537
Bibliografia	545
 IX. NEOINSTYTUCJONALIZM	
Wstęp – Aleksandra Jasińska-Kania	549
Douglass C. North	
Efektywność gospodarcza w czasie – tłum. Aleksandra Lompart	553
Victor Nee	
Instytucje jako forma kapitału – tłum. Maja Biernacka	563
James G. March, Johan P. Olsen	
Nowy instytucjonalizm – organizacyjne podstawy polityki – tłum. Dariusz Sielski ...	566
John W. Meyer, Brian Rowan	
Organizacje zinstytucjonalizowane: struktura formalna jako mit i ceremonia – tłum. Maja Biernacka	583
Paul J. DiMaggio, Walter W. Powell	
Nowe spojrzenie na „żelazną klatkę”: instytucjonalny izomorfizm i racjonalność zbiorowa w polach organizacyjnych – tłum. Aleksandra Lompart	600
Bibliografia	613

TOM II

X. TEORIA STRUKTURALISTYCZNEGO KONSTRUKTYWIZMU

I TEORIA STRUKTURACJI

Wstęp – Marek Ziółkowski	631
<i>Pierre Bourdieu</i>	
Dystynkcja: klasy i klasyfikacje – tłum. Piotr Biłos	634
<i>Pierre Bourdieu, Loïc J.D. Wacquant</i>	
Logika pól – tłum. Anna Sawisz	651
<i>Anthony Giddens</i>	
Elementy teorii strukturacji – tłum. Stefan Amsterdamski	663
<i>Anthony Giddens</i>	
Ramy późnej nowoczesności – tłum. Alina Szulżycka	687
<i>William H. Sewell Jr.</i>	
Teoria struktury: dwoistość, podmiotowość sprawcza a transformacja – tłum. Anna Zawadzka i Włodzimierz Derczyński	700
Bibliografia	723

XI. TEORIE MODERNIZACJI I SYSTEMU ŚWIATOWEGO

Wstęp – Jerzy Szacki	729
<i>Wolfgang Knöbl</i>	
Teorie, które nie przemina: nie kończąca się historia teorii modernizacji – tłum. Bogdan Baran	734
<i>Immanuel Wallerstein</i>	
Nowoczesny system-świat – tłum. Adam Ostolski	747
<i>Shmuel Noah Eisenstadt</i>	
Nowoczesność jako odrębna cywilizacja – tłum. Adam Ostolski	754
<i>Alain Touraine</i>	
Rola podmiotu w społeczeństwach nowoczesnych – tłum. Marcin Frybes	769
<i>Zygmunt Bauman</i>	
Czy istnieje postmodernistyczna socjologia? – tłum. Bogdan Baran	789
Bibliografia	803

XII. NEOMARKSIZM I POSTMARKSIZM

Wstęp – Aleksandra Jasińska-Kania	809
<i>Erik O. Wright</i>	
Klasy się liczą – tłum. Maciej Gdula	813

<i>Ernesto Laclau, Chantal Mouffe</i>	
Hegemonia a strategia socjalistyczna – tłum. Maciej Gdula	833
<i>Fredric Jameson</i>	
Kulturowa logika późnego kapitalizmu – tłum. Julian Kutyla	848
Bibliografia	860
XIII. SOCJOLOGIA FENOMENOLOGICZNA	
Wstęp – Jerzy Szacki	863
<i>Alfred Schütz</i>	
Potoczna i naukowa interpretacja ludzkiego działania – tłum. Dorota Lachowska ...	867
<i>Harold Garfinkel</i>	
Racjonalne cechy działalności naukowej i potocznej – tłum. Dorota Lachowska	894
<i>Aaron V. Cicourel</i>	
Procedury interpretacyjne i reguły normatywne w procesie negocjacji statusu i roli – tłum. Tadeusz Szawiel	909
<i>Thomas Luckmann</i>	
Komunikacja moralna w nowoczesnych społeczeństwach – tłum. Mirosława Marody	938
<i>Charles Taylor</i>	
Interpretacja i nauki o człowieku – tłum. Samanta Stecko	948
Bibliografia	958
XIV. TEORIA DZIAŁANIA KOMUNIKACYJNEGO, SYSTEMU I ŚWIATA PRZEŻYWANEGO	
Wstęp – Aleksandra Jasińska-Kania	965
<i>Jürgen Habermas</i>	
Działanie zorientowane na osiągnięcie porozumienia – tłum. Robert Marszałek	969
<i>Jürgen Habermas</i>	
Tendencje kryzysowe w rozwiniętym kapitalizmie – tłum. Robert Marszałek	975
<i>Jürgen Habermas</i>	
Typy działania komunikacyjnego – tłum. Andrzej M. Kaniowski	985
Bibliografia	991
XV. HERMENEUTYKA I TEORIA DYSKURSU	
Wstęp – Lech M. Nijakowski	995
<i>Paul Ricoeur</i>	
Model tekstu. Znaczące działanie rozważane jako tekst – tłum. Bogdan Baran	1001

<i>Teun A. van Dijk</i>	
Badania nad dyskursem – tłum. Grzegorz Grochowski	1020
<i>Norman Fairclough, Ruth Wodak</i>	
Krytyczna analiza dyskursu – tłum. Adam Ostolski	1047
Bibliografia	1057
 XVI. SOCJOLOGIA HISTORYCZNA	
Wstęp – Jerzy Szacki	1063
<i>Norbert Elias</i>	
Przymus społeczny jako przymus wewnętrzny – tłum. Tadeusz Zabłudowski	1068
<i>Charles Tilly</i>	
Historia i wyobrażenia socjologiczne – tłum. Jerzy Szacki	1083
<i>Theda Skocpol</i>	
Państwo jako struktura o janusowym obliczu – tłum. Maja Biernacka	1090
<i>James Ch. Davies</i>	
Przyczynek do teorii rewolucji – tłum. Zbigniew Szawarski	1094
Bibliografia	1111
 XVII. TEORIE TOŻSAMOŚCI I RÓŻNICY	
Wstęp – Aleksandra Jasińska-Kania	1115
<i>Jürgen Straub</i>	
Tożsamość osobista i zbiorowa. Analiza pojęciowa – tłum. Mirosława Marody	1119
<i>Nancy Fraser</i>	
Od redystrybucji do uznania różnicy? Dylematy sprawiedliwości w erze „posocjalistycznej” – tłum. Rafał Pankowski	1135
<i>Claus Offe</i>	
„Homogeniczność” i demokracja konstytucyjna. Konflikty tożsamości a prawa grupowe – tłum. Mirosława Marody	1144
<i>Nathan Glazer</i>	
Teraz wszyscy jesteśmy multikulturalistami – tłum. Renata Włoch	1165
Bibliografia	1174
 XVIII. FEMINIZM	
Wstęp – Aleksandra Jasińska-Kania	1179
<i>Dorothy Smith</i>	
Poznanie społeczeństwa od wewnątrz: kobiece punkty widzenia – tłum. Bogdan Baran	1182

Patricia Hill Collins

Czarna myśl feministyczna w macierzy dominacji – tłum. Bogdan Baran 1185

Donna Haraway

Manifest cyborgów i piękne tożsamości

– tłum. Sławomir Królak i Ewa Majewska. 1197

Nancy J. Chodorow

Osobowość płci a reprodukcja macierzyństwa – tłum. Bogdan Baran. 1206

Bibliografia 1210

Źródła tekstów i noty copyright 1213

Indeks nazwisk 1229

OD WYDAWCY

Prezentowana antologia tekstów jest jednym z ważniejszych przedsięwzięć edytorskich zrealizowanych w piętnastoletniej już historii Wydawnictwa Naukowego Scholar. Do sukcesu edycji w największym stopniu przyczynili się redaktorzy naukowcy, którzy spośród setek, a może tysięcy tekstów godnych zamieszczenia w antologii prezentującej główne nurty współczesnej teorii socjologicznej, wybrali kilkadziesiąt, opatrzyli je syntetyzującymi komentarzami oraz rozstrzygnęli ogrom problemów terminologicznych, które – jak to zwykle bywa – zrodziły się w toku tłumaczenia poszczególnych artykułów. Wydawca składa im w tym miejscu gorące podziękowania. Podziękowania należą się także tłumaczom, wśród których jest wielu naukowców o ustalonej renomie akademickiej i którzy zaangażowali się, dzieląc z redaktorami naukowymi i wydawcą przekonanie o pożytku dydaktycznym i naukowym, płynącym z wydania tego rodzaju dzieła.

Niektóre z zawartych w antologii tekstów były już publikowane w języku polskim. Dziękujemy ich pierwszym wydawcom za życzliwy stosunek do naszego projektu. W szczególności wdzięczni jesteśmy oficynom, od których zapożyczyliśmy najwięcej: Wydawnictwu Naukowemu PWN i Państwowemu Instytutowi Wydawniczemu.

Zrealizowanie tak dużego projektu nie byłoby możliwe bez wsparcia finansowego, głównie za sprawą wysokich kosztów licencyjnych i translatorskich. Z satysfakcją odnotowujemy, iż w toku skomplikowanej procedury nasz projekt uzyskał dofinansowanie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Czytelnikom należy się kilka słów wyjaśnienia o technicznym charakterze. Dla ułatwienia orientacji w dziele zdecydowaliśmy się na wprowadzenie ciągłej paginacji obydwu tomów. Indeks nazwisk występujących w antologii znajduje się na końcu tomu drugiego. Tam też wskazaliśmy dokładne źródła tekstów zamieszczonych w antologii i stosowne noty copyright.

Bibliografia prac przywoływanych w tekstach została zagregowana w obrębie części.

Część pierwsza nie została opatrzona odrębnym wstępem, gdyż bezpośrednio odnosi się do niej wstęp do całości dzieła, autorstwa Profesora Marka Ziółkowskiego.

Wydawca ma nadzieję, iż książka spotka się z uznaniem Czytelników i możliwe będą kolejne jej wydania. Deklarujemy chęć poprawiania ewentualnych błędów i usterek translatorskich. Będziemy zobowiązani za przekazywanie uwag.